

NARODNI LIST

Glasi na odne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatelj (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Štajerski Slovenci in obstrukcija v državnem zboru.

Govori se, da bode morebiti jugoslovanski klub, v katerem so štajerski poslanci Ploj, Roblek in Ježovnik, pričel obstrukcijo zoper nagodbo z Ogrsko, to se pravi, da bodo ti poslanci poskusili delati na to, da se ta nagodba ne bode mogla skleniti v državnem zboru. Kaj rečemo štajerski Slovenci k temu?

Štajerska slovenska javnost bode po ogromni večini ta korak naših poslancev z veseljem pozdravila. Zakaj? Ker nam nagodba z Ogrri iz gospodarskega stališča prav nič ne ponuja, da bi se ogrevali za njo. Iz političnega stališča pa iz naše strani govorijo vsi vzroki zoper nagodbo. Edini razlog, ki kranjske Slovence nagiba k sprejetju nagodbe, namreč belokranjska železnica temne bodočnosti, niti za Kranjce ne sme biti povod k navdušenju za nagodbo, za Štajerce pa tem manj. Če bode to železnico vojna uprava zahtevala, zidala se bode, naj Slovenci glasujejo pri nagodbi kakorkoli in naj se nagodbeni predlog sprejme ali ne, če je pa vojaški oziri ne bodo dosegli, pa te železnice, če se tudi nagodba sprejme, mi ne bomo doživeli. To prepričanje imamo z ozirom na stališče, katero je v ti zadevi v Budimpešti zavzel Wekerle, ki pravi, da se bode ta železnica na Hrvaškem zidala z nekim skladom, ki je danes — suh.

Politični razlogi pa Slovincem naravnost ukazujejo ustaviti se vladnemu predlogu z vsemi sredstvi. Beckovo ministerstvo je doslej ob vsaki priliki dokazalo, da je nam Slovincem, zlasti štajerskim, ravno tako sovražno kakor Körberjeva vlada. V zadevi celjskega ljudskošolskega in gimnazijskega vprašanja kakor tudi v zadevi okrajnega zastopa nas Beck brezsravno za nos vodi. Kako se postopa pri sodnijskih imenovanjih, je dobro znano. Gradec dela z nami, kar se mu zljubi, ne da bi Dunaj vmes posegel. Češki mi-

nister rojak Pacák se je kot zaupnik Slovencev večkrat uprl vladnim krivicam naperjenim zoper Slovence, pa je našel v Becku najhujšo oviro. In tej vladi naj štajerski Slovenci izrečejo zaupanje s tem, da nagodbo z Ogrri sprejmejo? Štajerski Slovenci tega ne moremo odobriti in se popolnoma strinjamo s Plojem, Roblekom in Ježovnikom, če skusijo sprejetje nagodbe onemogočiti. Da bodo Pišek, Roškar, dr. Benkovič in dr. Korošec drugače postopali, je tolmačiti le na ta način, ker jim narodnega čuta manjka in ker dobivajo od vlade za to v raznih oblikah nagrado, oziroma so jo že dobili. Korist Slovencev pa to ni.

Če bi se pa niti na te razloge ne ozirali, dolžen je jugoslov. klubbratskemu narodu Hrvatov, nasprotovati nagodbi z Ogrri, ker je ta zlasti za Hrvate zelo škodljiva v gospodarstvenem in narodnem oziru. Štajerski Slovenci, ki so zmiraj v sreči in nesreči čutili s Hrvati, bi že iz edinega tega razloga odobrili sklep Ploja, Robleka in Ježovnika, podpirati Hrvate v tem vprašanju. Da klerikalni poslanci tega razloga ne poznajo in le smešijo obupni boj hrvaških poslancev v Pešti in na Dunaju, to je izdajstvo zoper hrvaško-slovensko pobratimstvo.

To je naše stališče o obstrukciji v državnem zboru.

Kdo je kriv ponemčurenja šol?

Na vseh koncih in krajih slov. Štajerske zidajo priseljeni Nemci in njihovi priganjači šole, kjer kradejo naši mladini njih najdražji zaklad — materini jezik. Polovica trgov na Spod. Štajerskem že ima v svoji sredini ponemčevalnice. Ker so šole večinoma zasebne, nimajo iz početka pravice javnosti, to se pravi, vsi učenci teh nemških šol bi morali pri vstopu iz šole delati izpite na drugi javni — pri nas slovenski — šoli in bi le s tako pridobljenim izpričevalom mogli vstopiti v srednje

in strokovne šole. Ako bi se tem šolam zadrževalo podeljenje pravice javnosti, prišle bi ob ves vpliv in stariši bi prej ko slej nehali pošiljati vanje svoje otroke.

Pri prošnjah za pravico javnosti morajo doprinesti šole tudi dokaz, da se v njih poučuje tudi verouk po izprašanem katehetu. Ako bi se kateheti in župniki branili poučevati v nemških šolah veronauk, ostale bi šole zasebne brez pravice javnosti.

Kako pa se gg. duhovniki zadržujejo nasproti tem šolam? Po celem Spodnjem Štajerskem zloglasno znani gosp. J. Govedič, župnik v Šoštanju, e bil takoj pri ustanovitvi nemške šole v Šoštanju pripravljen osebno poučevati na tej šoli veronauk. Ali so te ure brezplačne? Stori li mogoče vse to vsled gorečnosti v poklicu. Bi-li ta šola brez njegovega razpolaganja dobila pravico javnosti?

Tudi v Velenju zidajo nemško dvorazrednico.*) Od šulferajnske strani se že zanimajo za pouk v veronauku. Ponudili so službo g. župniku Cizeju. Ta pa ni ponudbe zavrnil, kakor bi bilo o takem „narodnjaku“ soditi, temveč se je zavezal, da hoče poučevati za šest kron od ure v enem razredu. Kadar pa postane dvorazrednica, jim popusti na ceni, ter bode zadovoljen s štirimi kronami od ure.

Vi, gospod župnik, hočete torej pomagati, da pride nemška šola v Velenju kar mogoče najhitreje do javnih pravic? Storite-li to samo kot dobri pastir? Ste-li moralčno k temu prisiljeni? Ali storite to samo Vašim prijateljem Nemcem in županu na ljubo? Odgovor Vam podam tu: Kot siromašni župnik, kakor vedno tarnate, prisili Vas k temu menda glad. Dve uri na teden po šest kron, da na šolsko leto po 42 tednov ravno 500 K dohodkov, to je polovica začetne plače stalnemu učitelju, ki se trudi od 20—28 in več ur na teden.

*) Med tem že stvarjena.

LISTEK.

Jarema.

Pripovedka iz zaporoškega življenja.
Prevel iz maloruščine Podravski.

(Dalje.)

Tudi v njeni duši se je odbijala slika drznega viteza, prostega kakor ptica, ki ne čuti materinske ljubezni, ne ljubezni ženske. Padel je v sužnost, mučil se je na galerah, ali ginil na široki stepi in vran je kljuval njegove mrtve črne oči. In Katrica je nehote stegala proti njemu roke, da odvrne od njega nesrečo ter osladi samotno njegovo življenje.

Srečanje z Jaremo je zapustilo v vneti Katricini duši globoke sledove. V njej se ni odbijala zgolj hvaležnost, marveč tudi živjše strune so zadonele v njenem srcu. Ko je izvedela, da je on zapuščen sirota brez očeta, brez matere, da nima nikogar, h kateremu bi se mogel zateči, mu je ona oddala vso svojo dušo in tudi on se je vneto zaljubil vanjo.

Njuna sreča je bila v resnici brezmejna. Samo časih mimoletoč oblak je zakril njeno jasno, mirno čelo pri spominu na to, kaj bo še dalje.

Katrica je vedela, da oče ne more razumeti njene vroče ljubezni. Večjo polovico svojega življenja je prebil na Siči in ljubezen do mladega Kozaka je bila v njegovih očeh ako ne zločin, tako v vsakem slučaju nekaj nevarnega. Burlaj

je ljubil ter visoko cenil Jaremo kot rešitelja svoje hčerke ter hrabrega pogumnega Kozaka, toda prvi bi bil stopil med nju, ko bi mu radi njune ljubezni utegnili pasti sramota na njegovo sivo glavo. Katrica je to razumela, toda njeno srce si je želelo odkriti se pred nekom ter izpovedati to, kar se je skrivalo v njega globočini.

Ob enem ž njo je živela pri očetni mlada deklica, ki je bila malone njena sovrstnica. Ob času enega izmed tatarskih napadov so posekali Tatarji vso rodbino in Marica je ostala revna sirota ter jo je Burlaj vzel k sebi kakor za svojo. Njej je torej odkrila Katrica svoje srce. Po cele ure je pravila Marici o ljubezni Jareme do nje, in o svoji sreči.

Marica je molčala, samo časih ji je bledele njeno lice, oči so se ji zavistno zaiskrile in takrat je pobešala glavo, prizadevajoč si skriti utripljaje svojega srca.

Katrica tega ni zapazila; z vso odkritosrčnostjo je zaupala tovarišici svoje občutke; ni zapazila, da Marica ljubi Jaremo, da ga ljubi tako vneto, takisto brezmejno kakor ona sama.

Marica se je zaljubila v Jaremo skoro v prvem trenutku njunega srečanja, ko se je bil pojavil na hutoru. Ker pa je čutila, da ni zala, se je bala priznati celo sama sebi, da ga ljubi; raditega je le sramežljivo gledala na Jaremo, kateri je to zapazil ter jo raditega celo pomiloval. Marica je to dobro pogodila ter molče trpela dalje. Mahoma je spoznala, kdo je prevražaril

srce zalega Kozaka in raditega je jela sovražiti Katrico ter si prizadevala na vso moč, da bi skrila svoje sovraštvo.

To jutro, ko sta Jarema in Ivan dospela k Črni Balki, je Katrica sedela z Marico ob koči ter pozorno poslušala. Burlaja ni bilo doma. Katrica je vedela, da ako ne danes, pa Jarema pride gotovo jutri se posloviti od nje pred odhodom; slišala je bila od očeta, da Zaporozci prirejajo čolne ter se naravnavajo na pohod. Obe sta molčali. Marica se je delala, kakor bi se ukvarjala s svojim delom, časih pa je skrivoma pogledala Katrico in v njenih očeh je gorela zlobna nevoščljivost.

„Čemu neki Jareme še ni?“ pretrga Marica molčanje. „Kmalu odrinejo Kozaki na pohod, a tvojega Jareme še ni od nikoder. Ne verjemi mu, Katrica, on te vodi za nos.“

Pri teh besedah jo pozorno pogleda.

„On pride, pride, to čuti moje srce, da pride. Jarema ne odrine odtod, ne da bi se poprej poslovil od mene; skrivoma odide iz Siče, brez vednosti atamana, in dospe v Črno Balko.“

„Mar meniš, da misli samo nate? Eh, Katrica, žal mi je zate, golobica! Nisi se na veselje zvezala s tem lahkoživcem. Napravi sramoto tebi in tvojemu staremu očetu, poišče si drugo, ki je zalša od tebe, tebe pa zapusti in potem — išči veter na polju!“

(Dalje prihodnjic.)

Pa nikakor ne mislite, da vam je kdo mastnega zaslužka nevoščljiv, ampak pribijamo zopet dejstvo, da so gg. duhovniki zadnji, ki že pomišljajo za ljube kronce oddati Nemcem koncesije in jih podpirati v njih stremljenju, že v ljudski šoli ponemčuriti kar največ mogoče otrok slovenskih delavcev in slovenskega nezavednega prebivalstva. To početje je sramotno, je čin narodnega izdajstva. Še je čas, da pomislite dalekosežne posledice te uslužnosti.

Šulferajnska podružnica v Šoštanju je že poslala prošnjo na okrajni šolski svet šoštanski, naj imenuje nemško privatno šolo v Šoštanju kot trško šolo, trg pa izšla iz dosedanje šestrazredne šole v Šoštanju, ki bode potem imela ime okoliške šole. Ogromne stavbene stroške nemške šole (krog 40.000 K), bodo plačevali davkoplačevalci, ravno tako tudi nemške učiteljice. Okolica pa bode imela veliko večino stroškov slovenske šole prevzeti.

Nemci bodo dosegli svoj namen, ako se gg. okrog kompromisa tej nakani ne postavijo energično po robu. Ni-li ena izmed kompromisnih točk tudi določitev, da se v sedanji dobi občinskega odbora glede nemške šole ne sme ničesar spremeniti? Kompromis se je skoval in podpisal po pokroviteljstvu c. kr. okr. glavarstva, isto okr. glavarstvo ima sedaj sveto dolžnost, da poskrbi, da se delokrog kompromisnih točk niti v najmanjši zadevi ne prekorači, ter da dá Slovencem v Šoštanju jamstvo, da se bode status quo za dobo zloglasnega kompromisa varoval. Omenjena prošnja je po našem mnenju v polni meri že kršenje tega kompromisa in zato zahtevamo, da se tudi na javnem mestu kot takšna kvalificira in zavrne.

Iz političnega sveta.

V državnem zboru

se je nadaljevala včeraj razprava o predlogu soc. demokratov glede podraženja živil. — Govoril je od Slovencev posl. Demšar; dalje knez Auersperg, ki je zagovarjal agrarno stališče; oglasil se je tudi novi poljedeljski minister Ebenhoch, ki je govoril poldrugo uro. Omenil je med drugim, da on stoji na stališču, da niso agrarci krivi visokih cen živil, ampak prekupci. Izjavi, da bo odločno vztrajal na stališču zaprtja mej proti uvozu živine iz Rusije, Srbije in Rumunije, in da bo vedno z vsemi sredstvi podpiral kmetijstvo. — Poslanec Marckhl je stavil predlog, naj se uvrsti mesto Celje v III. razred aktivitetnih doklad za državne uradnike. — Poslanec Pantz zahteva osredotočenje vseh vodnih stavb v poljedelskem ministerstvu.

Novi klub v državnem zboru

so ustanovili minolo soboto staroruski poslanci. Vseh članov je 5. Predsednik je posl. Davidjak. Poroča se, da stopi novi klub v tesni stik z „Zvezo južnih Slovanov“, odnosno da vstopi celo kot posebna skupina v zvezo, ki bi imela v tem slučaju 25 članov.

Deželni zbor za Bosno in Hercegovino.

Skupni finančni minister Burian je nedavno temu izpovedal, da je ustanovitev deželnega zbora za ti deželi v bližnji bodočnosti. Priprave se že vrše in v najkrajšem času se vrši tozadevna konferenca vseh članov iz cele dežele.

Proti Madžarom.

Slavni norveški pisatelj Björnson priobčuje v raznih časopisih članke, v katerih v živih barvah slika zatiranje nemadžarskih narodnosti po ogrski vladi, slika krivice, ki se jim gode in žigosa sramotne pravde pri madžarskih sodiščih zoper Nemadžare „zaradi hujskanja zoper madžarsko narodnost“. (Kakor znano, „hujska“ po mnenju Madžarov „zoper madžarsko narodnost“ vsakdo, ki dela za napredek svojega naroda.) Björnsonovi članki vzbujajo občno pozornost, pri Madžarih pa seveda izbrusle slepe jeze. A Björnson izjavlja, da bo nadaljeval to tako dolgo, dokler ne razkrinka Madžarov popolnoma pred svetom.

Nemški agrarci in nagodba.

Izvrševalni odbor nemške agrarne stranke za Češko je imel dne 9. t. m. sejo, v kateri je sklenil, da nemška agrarna stranka odločno vstraja na stališču proti nagodbi in da je v tem sklepu ne omaja niti dejstvo, da član je stranke vstopil v ministerstvo.

Iz Hrvatske

Pri zadnjih volitvah v kraljevinski sabor Hrvatske je bila strta Khuen-Čavrakova nasilna

vlada. Hrvatski narod se je v zadnjem obupu junaško dvignil in vkljub nasilju dosegel sijajen uspeh: Zmagali so po veliki večini kandidatje ljudstva. Vendar pa so v nekaterih okrajih še zmagali vladni mameluki, med temi tudi bivši podban Čavrak. Sedaj pa mu je od 570 volilcev 375, torej dve tretjini, poslalo nezaupnico, katero je podpisalo 356 pristašev hrvatske ljudske napredne stranke in nekaj drugih. S tem mu je menda dovolj jasno povedano, da naj več ne — kandidira! Bo menda razumel!

V novi (tretji) ruski dumi

je dozdalj 437 poslancev, 5 jih še treba izvoliti. Med temi je 195 desničarjev (nazadnjakov), 128 oktohistov, 43 kadetov, 32 poljskih narodnjakov, 4 mirni obnovitelji, 14 socialnih demokratov itd. V celem je opozicije le 119 mož. Jeziček na vagi tvorijo oktohisti, ki se bodo najbrž postavili na stališče, da rešijo ustavo in delajo na ustvarjenju rednih razmer na Ruskem. Pridružili se jim bodo v tem stremljenju kadetje in ostala opozicija, in edino tako o mogoče ustrahovati zagovornike brezpogojnega absolutizma (samodržstva).

Proti nagodbi.

Nemška agrarna stranka na Češkem in Moravskem v ostrem tonu pozivlja svoje agrarne poslance k obstrukciji proti nagodbi. Tudi štajerska kmetijska družba se je izrekla zoper nagodbo kot za kmetijstvo nesprejemljivo in je pozvala poslance k obstrukciji.

Češki poslanci,

ki so izstopili iz skupnega češkega kluba, tvorijo s češkimi radikali, realisti in s Starorusi skupen klub.

Proti poklerikaljenju šol,

za katero se je jasno izrekel „katoliški“ shod na Dunaju, so se izrekli vsi nemški napredni poslanci.

Veterani dobe puške.

Dne 19. t. m. je vlada državnemu zboru predložila predlogo, po kateri bodo smeli veterani pri slavnostnih oficijelnih nastopih nositi puške. Tudi še druge udobnosti daje veterancem ta nova predloga, med drugim določa oskrbovanje veterancev s hrano v slučaju obolenja po vojaških sanitarnih napravah.

Moravski mladočeški poslanci in češki „Narodni klub.“

Izvrševalni odbor moravske mladočeške stranke je pozval moravske mladočeške poslance, da izstopijo iz agrarno-klerikalnega „Narod. kluba“. Govorilo se je, da se odzoveta temu pozivu le Stransky in Slama. Sedaj pa sta iz kluba izstopila tudi ostala mladočeha Bulin in Smrček. —

Avstrijska kvotna deputacija.

je v svoji torkovi seji sprejela vladni predlog glede zvišanja ogrske kvote za 20%.

„Katoliški shod“

se je vršil minole dni na Dunaju. Sklenili so, da se povsod snujejo „katoliške kmečke zveze“ in „katoliška delavska društva“. Tudi Jeglič in Napotnik sta prisostvovala.

Za laško vseučilišče v Trstu

so se izrekli tržaški socijalni demokratje na zborovanju minolo nedeljo.

Srbi iz Bosne in Hercegovine

so sklicali pred nekaj dnevi shod zaupnikov iz cele dežele in nastavili program za narodno organizacijo. V njem zahtevajo med drugim: popolno avtonomijo Bosne in Hercegovine, deželni zbor, voljen po splošni in enaki volilni pravici, upravno sodišče, samoupravo mestnih in kmečkih občin ter uvedbo srbskega kot uradnega jezika.

V Rimu,

sedežu papeža, kardinalov, so pri volitvah v mestni zastop prodrle združene ljudske stranke in sicer 10 republikancev, 11 socijalnih demokratov, 13 naprednjakov in 12 radikalnih monarhistov.

Hrvati in Madžari.

Neizprosno borbo so uvedli hrvaški odposlanci v ogrskem državnem zboru za uveljavljanje pravic Hrvatske, odnosno za urejenje državnopravnega odnosa med Ogrsko in Hrvatsko. Zato so začeli z obstrukcijo proti nagodbi in jo — 20 mož — izvajajo z železno vztrajnostjo. Z nasilstvom so hoteli Madžari udušiti obstrukcijo Hrvatov, a ni se jim posrečilo. Zato vabijo sedaj Hrvate in min pred. Wekerle i ban-komisar Ramisar Rakocaj na „sporazumljenje“. Zagrebški „Pokret“ pravi k temu: „Ali vara se (Rakocaj) ljuto, ako misli, da bo preokrenil pod katerokoli firmo javno mnenje v prilog sebi in da bo pridobil koalicio, da sklene kompromis in — ga

vzdrži na banski stolici (Rakocaja). Ta jagetova koža, ki sta jo on in Wekerle sedaj oblekla, jim ne pomaga. Naših zidov ne bomo več odpri za nove trojanske konje, ampak zapri jih bomo še čvršče za nje in za vse ono, kar nosijo v svojih srcih. Boj kot jim ne izostane, magari se oblečejo še v nežnejšo kožo, nego jagetova, do tlej, dokler se ne zadovolji našim pravicam in se povrne narodu pravica samoodločevanja.“

Hrvatsko-madžarska kriza,

o kateri poročamo tudi na drugem mestu, še tudi včeraj ni bila rešena. Madžari sicer očitno popuščajo in videti je, da hočejo Hrvatom žrtvovati dve osebi: komisarja-bana Rakocaja in hrvaškega ministra Josipoviča. Kakor pa javlja „Pokret“, se Hrvati s tem nikakor ne bodo zadovoljili.

Dopisi.

Slivnica pri Celju.

Pri nas narodna stranka vrlo napreduje in pri občinskih volitvah je dobila primerno število zastopnikov. To pa je hudo zbadlo našega kaplana in izlegel je v „Našem domu“ kukavičje jajce, pri tem pa si seveda ni mogel kaj, da bi se ne poslužil tudi laži. Zato mu bomo v prihodnji številki primerno odgovorili ter tudi splošno pisali o naših razmerah. Zdražbarje ne bomo trpeli v svoji sredi, sato smo Slivničani preponosni! Na svidenje!

Šmartin v Rožni dolini.

V zadnjem „Gospodarju“ z dne 14. listopada smo čitali članek „Zakaj peša vera“, zadevajoč tukajšnjega nadučitelja g. Kvac-a; moral bi se glasiti tako-le: Zakaj vera peša? Morebiti ve kaj o tem kaplan Kovačič — „resnicoljub“ — goreč „častilec“ zavednega učiteljstva. Iz same krščanske ljubezni za nekaj časa sem obrekuje in psuje domače učiteljstvo, zlasti nadučitelja, ker ta ne odobrava kaplanove vladodržnosti v šoli in občini. Kovačič naj ne misli, da je on v Šmartnu vsegamogočen in naj ne čaka, da bi še enkrat moral iti v Maribor „poročat“ o svojem delovanju v prilog čednostnega življenja, sicer mu bomo zapeli pesem — seveda brez spremljevanja orgel — pesem o lepi „sestrični“ po Adamu, doma iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Zakaj peša vera? Šmartenčani nismo navajeni takih zdražbarjev in on ni edini kaplan na svetu. Kaplana plačujemo in mu dajemo bero za oskrbovanje duš, ne pa za zdražbarsko politiko. Torej, Kovačič, ker imaš toliko umazanega masla na glavi, ne hodi na solnce, poboljšaj se!

Večina faranov.

Šoštanj. Občina okolica Šoštanj je izvolila gosp. Mihaela Tajnika svojim častnim občanom in v nedeljo 10. novembra je izročil občinski odbor med igranjem šoštanske narodne godbe in jedernatim govorom gosp. župana Josipa Košana Mihael Tajniku krasno diplomu, katero je izvršil g. Benčan v Celju. Zasluga, katere ima gosp. Mih. Tajnik za občino okol. Šoštanj, kateri je županoval nad 15 let, ne vejo ceniti samo občani, ampak celi okraj Šoštanj! Slava takšnemu možu! Drugi dan pa je obhajal gosp. Tajnik s svojo soprogo 40 letni jubilej svoje poroke.

S ponosom se lahko naša slavljenca ozirata nazaj na svoje 40 letno skupno delovanje in z mirno vestjo lahko rečeta: midva sva storila svojo dolžnost, bodisi za vzgojo otrok, bodisi za napredek gospodarstva.

Bog dal nam še mnogo takih, slavljenca pa želimo, da bi se čez 10 let zopet videli pri 50 letnici.

Slava njima!

Št. Jur ob južni žel. V nedeljo dne 17. t. m. je priredila naša kmetijska podružnica poučno predavanje o umnem perotninarstvu. Prisegel je predsednik štajerskega perotninarskega društva g. Magelhäm, ki je prinesel s seboj tudi 2 petelina čistokrvne starošajerske pasme, ki se je pred davnimi leti redila posebno po naših krajih.

Gospod Magelhem je govoril o predmetih pristne štajerske pasme glede polaganja jajec, glede mesa, kapunov ter reje. Dokazoval je, da si štajerska kura večinoma sama išče hrane, da nese lepša in obilnejša jajca ter da se v trgovini razpeča po najvišji ceni. Pokazal je peteline male štajerske pasme in petelina Sulmtalerske velike štajerske pasme. Starošajerska mala kura nese do 240 jajec na leto ter daje tudi mesa več kot neštajersko plemo. Priporočal je tudi Sulmtalersko plemo zaradi velikosti, kratkih nog in jajec, dasi jih nese manje nego mala pasma, vendar več kot vse druge tuje pasme, s katerimi smo staro domače plemo popolnoma spridili.

Večina navzočih se je izrekla za Sulmtalersko štajersko pleme. Podružnici je g. Magelhem obljubil, da dobimo kot udje štajerskega perotinarskega društva precejšnje število petelinov in kur obeh pasem, posebno pa velikega plemena. Petelini in kure se bodo potem razdelili med ude podružnice pod posebnimi pogoji. Upati je, da bomo z vztrajnostjo tekom časa razširili prekoristno domače kurje pleme po naši okolici.

V kolikor poslušalci predavatelja niso razumeli, je tolmačil g. živinozdravnik Uršič navzočim najvažnejše.

Gospod Kveder je v kratkih potezah o številkah razložil slabe strani avstrijsko-ogerske nagodbe za avstrijsko kmetijstvo ter omenil:

1. da prepušča Avstrija Ogerski zaradi nedeljenja carinskih dohodkov letno najmanj 30.000.000 K
2. vsled raznih drugih koncesij 5.530.000 K
vkup 35.530.000 K
3. Da pa dobivamo od Ogerske samo 5.150.000 K
netto 30.080.000 K
4. da bi torej Avstrija bila vsako leto za 30.080.000 K na škodi,
5. prostost uvoza ogerske živine v Avstrijo tudi glede raznih kužnih bolezni,
6. pospeševanje izvoza ogerskih poljskih pridelkov po naših avstrijskih železnicah z znižanimi tarifi.

Ker se vse te točke nagodbe razkrijejo kmetijstvu na kvar, je g. tajnik Jože Drogenik predlagal resolucijo na centralno vodstvo c. kr. kmetijske družbe, na centralno mesto za varstvo kmetijskih interesov na Dunaj in sicer na referenta g. viteza Hohenblum ter tudi na državnega posl. g. Robleka, da naj vstrajajo na stališču proti nagodbi. Bile so sprejete.

Naposled je g. Magelhem navduševal zbrane zborovalce, naj se zaupljivo združijo v stanovski organizaciji, kakoršno nuja vsem kmetovalcem brez ozira na ostalo osebno politično prepričanje c. kr. kmetijska družba v podružnicah, ker je le to oficijelna ter priznana kmetijsko-stanovska organizacija.

G. Kveder kakor g. Cestni Jože sta se zahvalila g. Magelhemu za trud, ki ga je žrtvoval naši podružnici v prid.

V nedeljo 8. decembra se vrši občni zbor podružnice kot priprava za leto 1908 in prosimo vse zavedne kmetovalce, naj se polnoštevilno udeležijo.

Iz Trbovelj. Velezanimiv dan za nas delavce je bil 3. november. Uvideli smo, da narodna stranka še ni pozabila na nas; uvideli smo, da se narodna stranka strinja z našimi načeli, ter z našimi upravičenimi zahtevami. Želimo pa tudi, da bi besede, ki smo jih slišali na glavnem zboru glede delavstva, ne zaspale in da bi se tudi v tem oziru kaj storilo. Tudi mi delavci smo važen činitelj človeštva in tudi mi igramo v človeški družbi veliko ulogo.

Delavstvo na Slovenskem še večinoma spi. Krivo pa je to, ker nam manjka voditelj in buditelj, kateri bi vodili delavstvo do prave narodne in demokratične omike. Narodna stranka je storila v kratkem času svojega obstanka veliko, kar se tiče kmetijstva, trgovstva itd., samo med nas trpine je posegla še veliko premalo. Izobrazba in organizacija delavca sta dandanes tako važna činitelja, da si brez njih skoro življenja med delavstvom misliti ne moremo. Žal, da ravno slovensko delavstvo v tem oziru še vedno spi: ravno na Slovenskem smo v tem oziru za vsemi drugimi deželami avstrijske države, ravno slovensko delavstvo tava v politični temi.

Dajte delavstvu izobrazbe, vcepite mu smisel za blagor organizacije, smisel za zahteve modernega časa, dvignite ga od sužnja do enakopravnega člana človeške družbe. Narodna stranka — tudi v tem oziru naprej!

Iz Rajhenburga. (Priatelji ubogega kmeta.) Že dolgo časa je gojil naš gosp. župnik J. Cerjak pobožno željo, ustanoviti lastno posojilnico, da bi na ta način dobil čim več kmetov v svojo odvisnost ter postal neomejeni gospodar. Zelo si je belil Cerjak glavo, kje bi dobil primerne prostore za svojo posojilnico — no, naposled jo je vendar le pogruntal!

Naenkrat je postalo letos pozno jeseni (zakaj že ni, ko so spomladi popravljali kaplarnijo (!)) stanovanje, za časa volilnega boja proslulega kaplana Tratnika, tako vlažno, da nikakor ne more več prebivati v svojih dveh sobah! Na stroške kmeta, ki gotovo niso mali, so mu morali popolnoma prenoviti mežnarjevo stanovanje, v katero se v kratkem

preseli. **Staro stanovanje pa porabijo za novo posojilnico.** Na ta način se je Cerjak izkopal iz zadrege!

Pa še drug vzrok je bil, da je Cerjak ustanovil novo posojilnico. Njegov brat Tinče ima namreč premalo 60 gld. na mesec od cekvenega odbora za gradnjo nove cerkve, da bi mogel preskrbeti svoje otroke, zato mu je hotel na vsak način preskrbeti še drug zaslužek — posojilniškega tajnika.

Iz tega izprevidiš, ljubi kmet, kako zelo skrbi tvoj dobri dušni pastir za tvoj blagor na tej zemlji.

Varnj se „dobrih“ prijateljev, ki žele, da bi te vpregli v svoj jarem.

Proč z nepotrebnim novo Cerjakovo posojilnico in oklenite se vsi stare **svoje** posojilnice, v kateri boste vi sami gospodarji. Le v slogi je moč! Izobrazujte se s knjigami in časniki. Te pa dobite v „Čitalnici“ Rajhenburški, ki si je posebno letos zelo pomnožila svojo knjižnico. Zato gre posebna hvala vrlemu zdravniku dr. Schmirmanlu, ki je daroval „Čitalnici“ zelo veliko dobrih in lepih knjig. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo od 11.—12. ure. Dvorana restavracije „Unschuld“ se je znatno povečala ter napravi „Čitalnica“ gledališki oder. S tem so se omogočile gledališke predstave.

Bizeljsko. Za dne 10. t. m. je povabil g. Malus odličnejše občinstvo na Bizeljskem na sestanek, da se pogovori o ustanovitvi ljudske knjižnice. Bilo je vse natlačeno polno. Po kratkem pozdravu sklicatelja govori g. Skalovnik v vznesenih besedah o važnosti in koristi ljudske knjižnice. Čim dalje je govoril, tem pozornejše je postalo ljudstvo. Med govorom je temeljito razjasnil, da je ljudska knjižnica tudi v gmotnem oziru le v napredek, kajti priden bralec čita lahko za eno samo krono letnine 100 knjig in stane torej čitanje ene knjige samo en vinar. Govorijo še: Gg. Skubec, Balon Jože, Janežič in še drugi, kateri so vsi z navdušenjem odobraval prepotrebno ljudsko knjižnico. Ni hotelo biti konca živijo-klicev. Vsak se zaveže po svojih močeh pomagati novemu društvu, da se doseže po globoko začrtani poti naš cilj. Nato se je volil odbor. Vsa grla proglasijo sklicatelja Malusa novemu društvu predsednikom, par krepkih rok ga dvigne v zrak ter med burnim ploskanjem nosi po dvorani. Ni hotelo biti konca burnega odobravanja pri izvolitvi vsakega na delo odločenega člana. Vsi so si podali roke v znak zvestobe. S kakšnim uspehom se je izvolitev odbora izvršila, kaže dejstvo, da so blagajničarke gospe Terezije Frece in Marija Kos v prvem četrti ure trajajočem pobiranju podpornih prispevkov od „botrov novorojenega deteta“ nabrale lepo vsotico **234 kron.** Botri so se zavezali, da deteta nikoli ne zapuste in ga bodo po vseh močeh gojili ter zanj skrbeli.

Sprejela so se po triurnem posvetovanju novega odbora pravila, katerih vsaka točka govori v korist ljudstva.

Vrlim Bizeljanom in novemu društvu naš krepki: Naprej!

Podčetrtek. Pretečeni četrtek 14. t. m. se je brzojavno naznanilo, da je nastal v župnijski cerkvi sv. Jurja v Deseniču strašen ogenj; to je iz Podčetrтка dobri dve uri oddaljeni trg na Hrvaškem. Cerkev, ki je komaj pred par leti novo sezidana in ena najlepših v celi hrvaški deželi, bi bila v malih urah popolna žrtev ognja, ki ga je bojda po neprevidnosti vnel domači cerkovnik, kateri se ga neki večkrat rad nasrka in si napravi svoje ležišče pod zvonovi. Prihitele so še o pravem času vrle požarne brambe iz Podčetrтка in Pregrade na pomoč in preprečile po nevarnem trudapolnem delu veliko nesrečo, ki je pretila prebivalcem.

O sreči se mora še govoriti, akoravno se ceni škoda na blizu 60 tisoč kron, da je bil žrtva ognja le zgornji del zvonika, potem zvonovi, ki so se razlili in večji del stropa, da se pa je ohranil cerkvi ves notranji del. Požarne brambe pa, ki žrtvujejo pri takih priložnostih toliko truda in večkrat tudi svoje življenje, bi pač zaslužile, da se mnogo pridneje podpirajo.

Podčetrtn.

Štajerske novice.

Nadaljevanje članka o „Avstro-ogrski nagodbi“ smo morali zaradi pomanjkanja prostora danes odložiti.

Zmešani računi! Preteklo zimo, ko so bili na zaupnem shodu v Mariboru, odposlanci narodne stranke na zoon neizprosno odklonljiv način sprejeti, izjavili so zbranim zaupnikom drugih dveh strank, da bodo zasledovali vsekako taktiko, kakater tem ne bode prijetna. To se je zgodilo, in nastop narodne stranke pri državnozbornih volitvah ni bil vladajočim strankam prijeten, ker je bil nastop vsekako uspešnega volilnega boja. Kdo bi si bil takrat mislil, da si bodo gospodje klerikalci boj z narodno stranko ob drugi priliki še celo tako gorko želeli, kakor razvidimo iz „Slovenca“ in „Slov. Gospodarja“ zdaj, ko se ima voliti za par tednov eden poslanec za dež. zbor? In vendar klerikalci zdaj z zobmi škripajo, ker smo se izjavili, da še sploh ni gotovo, ali jim bode narodna stranka ob tej priliki vobče dala povod k boju. Naši klerikalni petelinčki so se volilnega boja tako privadili, kakor madžarski želodec paprike. Izzivajo, kolikor le morejo. Nahrulili so g. Petrička iz Žalca, rekoč, da bode kandidat, g. Fridricha iz Petrovč, dr. Božiča, dr. Kukovca. Edini odmev klerikalnih listov je sedaj, da kličejo „na kuraš!“ „Slov. Gosp.“ pravi, da je samoobsebi umevno, da se bode bojeval. Toda kaj pa bode, če se mi ne bomo hoteli bojevati? Tega se klerikalci strahovito bojijo. Njih razdraženi želodci so gladni ostre paprike. Brez boja jim ni življenja, kakor ne brez „šnofovca“. Toda mi ostanemo pri izjavi, da bomo zasledovali tako taktiko, ki našim nasprotnikom ne bode prijetna, četudi s tem komu račune zmešamo. Konečno stališče bode narodna stranka zavzela na zaupnem shodu meseca decembra. Dotlej pa pozivamo vse naše somišljenike v prizadetih okrajih, da volilno gibanje pazno zasledujejo in nam o vsem točno poročajo.

Stališče nasproti družbi sv. Mohorja. Naš urednik Špindler je na glavnem zboru narodne stranke grajal izdajstvo slovenskega duhovništva neizvzemši koroškega, ki s svojo strankarsko strastjo izdaja one dragocene imetke slovenskega naroda, ki bi jih bilo duhovništvo dolžno v prvi vrsti čuvati, narodno vzgojevalno šolsko družbo Ciril-Metodovo. G. Špindler je takrat omenil, kaj če bi se odgovorilo iz napredne strani z enakim orožjem cerkvene in le v majhni meri narodne svrhe zasledujoči družbi sv. Mohorja, ako duhovništvo ne preneha s hujskanjem proti šolski družbi. Govornik je s tem zadell v živo, kajti vse duhovniško časopisje je zaradi tega iz sebe in govori o narodnem izdajstvu v zadevi družbe sv. Mohorja. Izdajalci pa seveda ne potipajo sami sebe po svojih črnih izdajalskih čelih v zadevi naše šolske družbe. Namen besed g. Špindlerja je pa dosežen. Slovensko občinstvo je vsled te srečne primere bilo prisiljeno soditi dalekosežnost klerikalne ničvrednosti v zadevi naše šolske družbe in to bodi dovolj, četudi se klerikalna trma vsled tega ne bode udala. Da se jo vsaj spoznava. Kar se pa družbe sv. Mohorja tiče, omenimo, da Špindlerjeve opazke niso bile predlog, ampak svarilo klerikalcem. Večina somišljenikov narodne stranke izjavlja, da se tega orožja iz rodoljubnih razlogov ne bode poslužila. Naš narod ne more zato, če ima danes tako trmaste in izdajalske duhovnike, ki pahajo slovensko deco v nemška žrela. Zato ne smemo za duhovniško trmo naroda še na drugi strani kaznovati z oslabljenjem družbe sv. Mohorja, ki je vsaj v preteklem času imela pod vodstvom boljših duhovnikov in sotrudništvom slovenskega posvetnega razumnštva narodne zasluge ter jih bode še mogla pridobiti, če bode slovenski narod enkrat dobil spet narodne duhovnike. Sicer je pa vsaka kultura, četudi od klerikarcev širjena, v svojih posledicah četudi nehote napredna.

Klerikalni profesorji ubijalci slovenskih šol. Kar se je klerikalstvo začelo na Štajerskem repenčiti, zanemarjajo privrženci te politične stranke celo svoje poklicne dolžnosti, in pozabljajo celo na svojo osebno čast, da o narodni časti, ktere jim sploh manjka, niti ne govorimo, samo da porajajo vse, kar je narodnega, če ni klerikalno. Celjski gimnazijski razredi so istotako žrtev klerikalne politike. Že pred meseci je po gotovem naročilu celjski kapucin pridigal na božji poti pri Laškem, naj stariši ne pošiljajo otrok v celjsko gimnazijo, ker so učitelji brezverci. Res je letos prišlo manj dijakov, kar pomeni nazadovanje slovenske gimnazije po krivdi klerikalcev. Nadalje oškodujejo klerikalci slov. gimnazijo z divjo gonjo zoper napredno misleče profesorje. Klerikalnim profesorjem Cestniku in Fonu samoobsebi umevno ni nič do šole in gimnazije, odkar

je klerikalna posojilnica njih srčna punčica. Da pa naravnost razdirata kakor prava narodna anarhista, je zelo žalostno. Neka neumna tercijska babura, ki ima dva najmalopridnejša dijaka na stanovanju, je šla k veroučitelju Cestniku tožiti profesorja Jošta, rekoč, da je učil dijake, da je človek od opice. Vsi dijaki razreda so odločno izjavili, da je to hudobno izmišljeno in bi se bila torej malopridneža morala kaznovati zaradi obrekovanja svojega učitelja. Kolega Cestnik pa je dvema malopridnežema več verjel nego vsem poštenim svojim dijakom in svojemu kolegu ter je celo nahujskal kapucina patra Ludvika Rantaša, da je preteklo nedeljo pri dijaški pridigi nadzorjujočega profesorja Jošta pred vsemi učenci osmešil, ker je nalašč govoril o nauku, da je človek od opice, ker je prišla podgana in je opici rep odgrizla. Zasramovani profesor si poišče zadoščenje pri sodniji, ki bo de pač malopridne zasramovalce primerno kaznovala. Toda vprašamo vse slovensko občinstvo, kaj reče k takemu početju? S tem se oškoduje slovenska stvar, s tem se pa tudi prižnica na obžalovanja vreden način ponižuje. Mi le izrekamo svoje globoko obžalovanje zaradi te grde posurovelosti vodij klerikalnih posojilnic in kmečke zveze.

Volitve v cenilno komisijo za mesto Celje dne 25., 26. in 27. novembra t. l. Naši kandidati so: v I. razredu namestnik: dr. Juro Hrašovec, odvetnik, Celje; v II. razredu ud: dr. Josip Karlovšek, odvetnik, Celje; namestnik: dr. Anton Schwab, zdravnik, Celje; v III. razredu ud: Josip Smrtnik, knjigovodja v Celju; namestnik: Anton Jošt, c. kr. profesor, Celje. Volilnice z legitimacijami se lahko oddajo pri dr. Josipu Sernecu.

Volitve v cenilno komisijo za celjski okraj se vršijo dne 28., 29. in 30. novembra, in sicer voli dne 28. novembra I. razred 2 uda, dne 29. novembra II. razred 2 uda in 1 namestnika in dne 30. novembra III. razred 2 namestnika. Voli se vedno od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—7. popoldne na c. kr. inspektoratu v Celju, Ringstrasse 12, II. nadstropje osebno ali pa pismeno s tem, da se pošljejo z imeni kandidatov izpolnjene in podpisane glasovnice z legitimacijami vred na naslov: C. kr. volilni komisar za volitve v cenilno komisijo v Celju Ringstrasse 12, II. nadstropje. Sporazumno nastavljeni kandidati so: V I. razredu 2 uda: g. Anton Turnšek, trgovec, Žlavor, g. Martin Vrečko, krčmar, Vojniška okolica; v II. razredu 1 ud: g. Josip Širca, župan v Žalcu, 1 namestnik: Štiglic Franc, krčmar, Rečica; v III. razredu 2 namestnika: g. Ignac Cajben, posestnik, Teharje, Mihael Jezovšek, c. kr. notar, Vransko. — Podpisane glasovnice z legitimacijami vred se lahko oddajo v pisarni dr. Josipa Serneca v Celju.

Politično društvo „Naprej“.

Brežiški okrajni zastop. Volitve v brežiški okrajni zastop se bodo kmalu vršile. Po številu glasov v veleposestvu bi bilo upati, da Slovenci prodrejo, če bi ne bilo nesrečne častilakomnosti s pasjim bičem tepenega dr. Benkoviča. Ta mož je, kakor je še v splošnem spominu, ob času volitve slovenske veleposestnike, zlasti Bizeljance nesramno žalil. Zdaj pa hoče biti voljen od istih narodni stranki pripadajočih veleposestnikov v okrajni zastop in celo v predsedstvo istega. Zelo se bojimo, da bo s tem slovenska zmaga nemogoča, ker so veleposestniki izjavili, da se pod takimi pogoji volitve ne udeležijo. Ni človeka, ki bi bil od razumnih ljudi svojega okraja bolj zaničevan nego dr. Benkovič in ravno on hoče tudi pri okrajnem zastopu sebi postaviti višje nego narodne interese! Opozarjamo, da so volilci narodne stranke v gornjeradgorskem okraju šli složno z volilci kmečke zveze na volišče in volili tudi duhovnika župnika Kunceja, ker ga osebno spoštujejo, in zato tudi zmagali. Nedvomno bi tudi narodni Bizeljanci radi šli složno s kmečko zvezo k volitvi v brežiški okrajni zastop, ako bi ne kandidiral v zastop mož, katerega jim ni mogoče spoštovati. Pozivljamo narodne kroge brežiškega okraja, da v prvi vrsti upoštevajo narodno korist in upamo, da se najde pot k sporazumljenju vsaj v tem prašanju. Kmečko zvezo pa pozivamo, da stori svoje in ne onemogoči slovenske zmage.

Kmečki prijatelj, orehovski župan in prejšnji načelnik okrajnega zastopa gornjeradganskega, prerok Wratschko, je sedel dne 15. t. m. na zatožni klopi pri c. kr. okrožnem sodišču mariborskem zaradi prestopka po § 3 št. 1. volitvenega zakona, ker je županu gosp. Jožefu Veberiču iz Boračove obljubil „blank

fufcigar“, če pri volitvah v okrajni zastop z njim voli. Tri leta že z njim ni govoril — pa sila kola lomi — dne 27. julija t. l. ga z večkratnim vabilom vendar zvabi k sebi, pelje v gorice, mu da vina in ga hoče pridobiti za svojo stranko s tem, da mu obljubi zopet postati zvest Slovenec, spozna njega, Trstenjaka, Breznika in Divjaka za svoje rodne brate in mu obljubi za obvestilo prej imenovanih darilo „blank fufcigar“. Veberič se naredi norega. Ves vesel se odpelje Wračko v toplice in pozabi na Veberiča, ko pa se ga spomni, je Wratschkova stvar že zgubljena. Veberič se ne odzove nobenemu povabilu več. Wračko pade in zavedni muropoljski župani ga ovadijo. Preiskavo vodi c. kr. gornjeradgonska sodnija. — Pa čudno, predsednik gospod Perko je moral pri obravnavi skoro vsako izpoved rektificirati (popraviti). Zapisniki so seveda nemški in jasno je, da ali priče niso razumele nemški ali pa sodnik slovenski ne — ker namreč ni misliti, da bi sodnik iz hudobije delal slabe zapisnike. — Sodnija je spoznala Wračka krivega prestopka zaradi zapeljevanja volilcev in mu za srečno pot raz načelniškega prestola prisodila pet dni zopora. Tako je izginila raz našega političnega obzorja zvezda Wratschkove slave.

Linhart, pojdi v ljudsko šolo ali pa k jezuitom! Dasi smo v predzadnji številki za vsakega ljudskošolca dovolj jasno pisali, iz katerih oseb sestoji glavni odbor narodne stranke, vendar nas Linhart pri „Štajercu“ ni razumel. Pisali smo tam, da sestoji glavni odbor narodne stranke iz predsednikov 32 okrajnih odborov nar. stranke in iz 13 v Celju bivajočih mož. Med 32 predsedniki okr. odborov je, kakor vsakdo razvidi iz v isti številki navedenih imen, 15 poštenih in odločnih kmetov, ki gotovo bolj zaslužijo ime kmet nego Štendte, Windisch, dr. Plachki in Linhart, ki sede v glavnem odboru (?) Štajerčeve stranke. Da za mesto Celje niso v glavnem odboru kmetje, ker jih v Celju ni, je nekaj samoobsebi razumljivega. A kaj pravi analfabet Linhart? Pravi, da sestoji glavni odbor iz 13 iz Celja voljenih mož in da v glavnem odboru stranke potemtakem ni nobenega kmeta. Ne vemo, ali Linhart res ne zna čitati, ali pa ima namen iti v kratkem k jezuitom, kamor bi najbolje sodil. Zavijati se je že prav pošteno naučil od „Slov. Gosp.“

Svojega stanu se sramujejo? V eni zadnjih števil je „Slov. Gosp.“ navajal imena mož, ki so bili voljeni v pododbor kmečke zveze za ptujski okraj. Tam čitamo med drugimi imeni: Ozmec, posestnik pri Sv. Lovrencu, Zorko, posestnik v Cirkovcih itd. Dvoje je mogoče: ali se gg. Ozmec, Zorko in drugi sramujejo, da so župniki in kaplani, ali pa „Slov. Gosp.“ hoče svet farbat, češ; glejte, same kmete imamo v odboru. V obeh slučajih je tako postopanje nemoralno!

Za strankini narodni sklad se je nabralo v družbi naprednih Grižanov na Martinov večer v Naprudnikovi gostilni 3 K. — Čast in hvala!

Gornja Radgona. Cesar je potrdil izvolitev g. Ant. Trstenjaka za načelnika in gosp. Jakoba Zemljiča za podnačelnika gornjeradganskega okr. zastopa.

Sprememba krajevnih imen. Ministerstvo za notranje zadene je dovolilo, da se imenuje občina Koračice pri Ormožu odslej Sv. Tomaž in občina Cerkevnik odslej Sv. Anton v Slov. Goricah.

Iz davčne službe. Davčni upravitelj gosp. Fran Pernovšek je premeščen iz Slov. Gradca v Brežice. G. Wutt, prejšnji davkar v Brežicah, je stopil dne 1. t. m. v pokoj.

Zgodovinsko društvo za slovensko Štajersko ima svoj redni občni zbor v Ptujju dne 24. nov. ob 3. popoldne v Narodnem domu. Na dnevnem redu je med drugim predavanje: Ptuj v zgodovini slovenske Štajerske.

Sv. Miklavž pri Ormožu je dobil dvojezični poštni pečat; po večletnem prosjačenju je pošto ravnateljstvo vendar ugodilo opravičenim zahtevi. Pozivljamo ponovno tudi druge občine, da to zahtevajo. Doseči bi se dalo baš sedaj marsikaj, ko imamo slovanskega ministra za trgovino. Novi minister dr. Fiedler ni nič manj vnet Slovan kot je bil dr. Foft.

Nemštvo v Gradcu. „Volilni odbor nemških svobodomiselnih strank“ v Gradcu je sklenil, da letos za občinske volitve v 3. razredu ne postavi kandidatov. Nemški listi so zaradi tega sklepa silno nesrečni. Vsekakor značilno za graško nemštvo, da kar brez boja prepusti 3. razred „rdečkarjem“.

Legar v celjski okolici se je zadnji čas zopet opasno razširil. In vendar se ne stori nič v njega omejitve.

Slovenske občine in okrajne zastope poziva včerajšnja „Domovina“, naj po vzgledu nemških občin in okr. zastopov, ki pridno pristopajo kot ustanovnice k „Schulvereinu“, pristopajo kot ustanovnice Ciril-Metodovi družbi. Mi se temu pozivu pridružujemo z željo, da ga vsaj premožnejše občine in zastopi izpolnijo!

Nemško šolo v Velenju, „trdnjavo Nemštva v šaleški dolini“ — kakor jo imenujejo, so v nedeljo otvorili.

Polzela. V nedeljo 24. t. m. popoldne zboruje kmečka zveza zaupno na Polzeli v prostorih g. Cimpermana. „Atenteter“ in drugovi bodo dobremu ljudstvu zbirali kandidata za deželni zbor; seveda pri zaprtih vratih.

Dr. Bogumil Vošnjak, mladi naš pisatelj, ki je slovensko slovstvo obogatil že z dvema zanimivima knjigama, nadaljuje svoje študije letos na univerzi v Heidelbergu. Bavi se v prvi vrsti z državnim pravom, oziroma sociologijo, katera veda je v naši dobi najiminennejšega pomena za vse narode. Toda ravno na tem polju se najbolj širokousti polovičarstvo brez sistematične znanstvene podlage. Zato pozdravljamo sklep našega nadpolnega rojaka, da se je posvetil tej vedi.

Kdo je kriv, da ne dobimo jugoslovanskega ministra? O tem nas lepo pouči „Slov. Gosp.“, ko pravi: „Glavno krivdo nosijo pač oni, ki so bili na vsak način za to, da se vzamejo tudi štirje jugoslovanski liberalci v skupen jugoslovanski klub.“ — Taka politična modrost ne potrebuje komentarja.

Kozje. Kako naroden je dr. Jankovič, je razvidno iz tega, da je odložil predsedništvo tukajšnje Ciril-Metodove podružnice. Ravnotako se je izlebil tega kot blagajnik sedaj nehvaležnega posla g. Lah. prejšnji kaplan v Kozjem, sedaj osrečevalec št. Petranov. — Taki ljudje marširajo na čelu kmečke zveze!

Ljudska knjižnica v Ptujju se je otvorila v Narodnem domu. Knjige se izposojujejo ob nedeljah od 11. do 12. dopoldne in ob sredah od 7. do 8. zvečer. Pravico, knjige si izposojevati, ima vsakdo. Slovenci iz okolice in mesta, porabite obilno to priliko zlasti sedaj v zimskem času sebi v zabavo in pouk!

Na vprašanja radi podpor rogaškemu okraju kjer je nekatere kraje zelo poškodovala toča, odgovarjamo sledeče: Poslanec dr. Korošec, ki je po letu županstvom pisaril, naj ljudem naznani, da je vprašanje v najgladkejšem tiru, svoje dolžnosti nekaj radi bolezn ni mogel storiti, nekaj jo je pa iz komoditete očitno zanemaril. Edino dr. Ploj ima zaslugo, da se je zadeva vršila uspešno in hitreje, nego se slične akcije navadno vršijo, in da se podpore v teku bližnjih tednov razdelijo. Dr. Ploj se ni brigal za nezaupnice, ki so mu jih poslali zapeljani Koroščevi volilci, ter je dregal tako dolgo v notranjem in finančnem ministerstvu, da se je stvar kolikortoliko ugodno rešila.

Občina Sv. Tomaž pri Ormožu je imenovala g. poslanca dr. Ploja v seji dne 17. nov. t. l. za častnega občana. Dr. Korošec se postavi radi tega gotovo na glavo, ker je sanjal, da bo dobival neubogljivi stric na nečakovo komando same nezaupnice iz svojega okraja; godi se pa narobe!

Družba Ciril-Metodova je v svoji vodstveni seji dne 6. nov. sklenila ustanovitev družbine šole v Krmini na Goriškem; sprejel se je predlog, naj se založi za družbine vžigalice poleg obstoječih nove športne škatlice, ki bi se prodajale po 4 v; od teh bi odpadla po 2 vin. in običajni donesek založnika družbi. Sprejme se tudi predlog, da podele založnikom večji popusti. Definitivno se sklene, otvoriti spomladi mešano dvorazrednico na Muti. Naroči se odborniku Paherniku, naj pod svojim nadzorstvom izvede potrebne preuredbe na družbinah poslopih na Muti in naj dovoli novonastanovljeni narodni posojilnici brezplačni prostor v družbini grajščini na Muti. Vršil se je tudi pogovor o poljudnem listu za Slovence na štajerski slovensko-nemški meji. Sklenilo se je, da družba z novim letom začne izdajati svoje glasilo.

Doktorjem prava je bil danes proglašen na vsenčilišču v Gradcu gosp. Arnold Pernat iz Ormoža.

Deželni šolski svet je potrdil izvolitev gosp. nadučitelja A. Gnusa članom okrajnega šolskega sveta laškega.

Na občnem zboru celjske čitalnice je bil izvoljen njen 30 letni predsednik gosp. dr. Josip Sernec nje častnim članom ter obenem predsednikom tudi za prihodnje leto.

Podpredsednik lažikmečke zveze, znani laporski Mlakar, si gre večkrat navdušena „za sveto stvar“ iskat v razne gostilne v Slov. Bistrici in zgodi se mu dostikrat, da se tega navdušenja preveč nalez. To je končno njegova stvar; ni pa njegova zadeva, ako v taki „navdušenosti“ v družbi z dvomljivimi značaji koga pretepa in davi samo zato, ker je dotični pristaš n. pr. narodne stranke. Taki njerovi „navdušenosti“ se bodo vedele postaviti meje. Capito?!

Bojkot klerikalcev Ciril-Metodovi družbi se nadaljuje. Sedaj vračajo drug za drugim družbini koledar. Tako ga je vrnil ljubljanski kanonik Kalan, goriški nadškof Sedej itd. Če se to godi na zeleni veji?! ... Pa pride dan plačila, gospodje! — Narodnjaki, s tem večjo vneemo na delo za našo obrambno družbo!

Za nemškega nadučitelja za šolo v Št. Petru na Med. s. so baje prosile občine Sv. Ema, Sv. Peter in Pristova. Da se dajo vrli občinski možje tako slepo voditi za nos od jajčjega barona Suppanza, to je vendar-le prav sramotno za slovenske kmete. Kdaj boste, možje, začeli sami misliti s svojimi glavami. Na eni strani Vas vodijo klerikalci, na drugi pa razni z Vašim denarjem obogateli mogotci, zato pa delate tako smešne sklepe.

V kolodvorski restavraciji na Zidanem mostu je restavrater že menda spet pozabil na nos, ki ga je nekoč že dobil zaradi svojega pregorečega nemštva, zato hoče dobiti spet novega šnofovca. Poskrbeli bomo, da se to tudi zgodi. Pozivljamo upravo južne železnice prav odločno, naj svojega uslužbenca v tej restavraciji prav pošteno prime za ušesa ter ga naj nauči, da ima njegovo osobje postopati z vsakomur enako, bodisi da govori ta slovensko ali hrvaško ali nemško. Upamo, da bo to zadostovalo. Če ne, bomo stvar prijeli na drugem koncu!

Slovenski visokošolci in nemška vseučilišča. Zadnji čas je bilo zopet mnogo čitati o dijaških nemirih na dunajskem in graškem vseučilišču. Povzročili so jih laški visokošolci, ki so s hrupnimi demonstracijami zahtevali laško vseučilišče v Trstu. Te demonstracije pa so razburile „viteško“ kri nemških buršev in tako je prišlo zopet do krvavih pretepov. Slovanski, med temi tudi slovenski dijaki so se zadržali popolnoma mirno, vendar pa so jih nemški burši na drzen način izzivali in sramotili. V Gradcu so slovenski dijaki nato podali rektorju (vodji) vsenčilišča spomenico, v kateri se odločno zavarujejo proti nailstvom nemških buršev in zahtevajo čuvanja svojih pravic. No vsenčiliški profesorji so z rektorjem ravnotaki buršaki, zato se seveda ni storilo nič. Na dunajskem vseučilišču pa so nemški burši Slovence kar ven zmetali. Vse to kaže zopet dovolj jasno, kako upravičena je naša zahteva po ustanovitvi slovenskega vseučilišča in da se mora to dan zadnem z vedno večjo vneemo zahtevati. Mi ne pustimo naših sinov od surovih nemških buršakov na Dunaju in v Gradcu pretepati.

Poziv vojaški taksi podvrženim za prijavljenje meseca prosinca 1908. Na podlagi zakona z dne 10. svečana 1907, drž. zak. št. 30., se morajo vsi vojaški taksi podvrženi do prestanka zaveznosti glede vojaške takse vsako leto meseca prosinca pri tisti občini prijaviti, v kateri bivajo dne 1. prosinca dotičnega leta. — Oprostitev od osebne dohodnine, katera se zaradi 1200 K ne presegajočih dohodkov ali iz katerih drugih vzrokov pričakuje ali je v pretečenem letu nastopila, ali oprostitev od službene nadomestne takse, ne odveže zaveznosti za prijavljenje. — Prijavljenju zavezni, kateri se ne prijavijo pravočasno ali v bistvenih točkah nepopolno, se lahko kaznujejo z denarno globo do 50 K. Vojaški taksi podvrženi, kateri se v svojih prijavah vedoma kak-ga zamolčanja ali neresničnih podatkov zakrivijo, zapadejo — ako dejanje ne utemeljuje kaznjivega dejanja, katero se po občnem kazenskem zakonu kaznuje — denarni globi do 500 K, pri posebno obtežljivih okoliščinah do 1000 K. Prisojene denarne globe se spremenijo v slučaju neizpolnitosti v zaporno kazen. Razun tega je politični oblasti na prosto voljo dano, da v slučaju, ako ni prijava pravočasna ali pa je nepopolna, na podlagi znanih ali uradnih potom poizvedenih podatkov odmeri vojaško takso brez nadaljnjih korakov.

V Št. Ilju v Slov. Gor. — smrdi?! Nemški špar- in foršusferajn je imel dne 10. t. m. izvan-

redni občni zbor. Imelo se je sklepati — o razpustu „ferajna“. Na pomoč so prihitel „razne kapacitete od Südmarke in tako dalje in srečno rešile začasni obstoj „ferajna“. Vendar nekaj smrdi! Nadučitelj Höhl, ki je dozdej vodil „ferajn“, ni prav nič po godu Št. Iljčanom, čeravno je „štram-tajč“. Na zborovanju se je namreč reklo, da mora vodstvo priti „v narodno plodovitejšo in članom bolj na roko idočo“ roke. Tako so torej dali Höhlu „slovo“! „Ferajn“ pa bo še nekaj časa živel! — Kmetje, sedaj veste, kje imate iskati zaupanja!

Na ženo je streljal iz revolverja posestnik Val. Podgoršek v Tržišču pri Slatini. Pri celjskem okrožnem sodišču je dobil za to tri mesece ječe.

Nova železnica. Načelniki okrajnih zastopov Lonč, arenberk in Ivnic so dobili od železnišk. min. dovoljenje za pripravljalna dela za železnico iz Vuzenice mimo Marenberka čez Radelj do stilpske, oziroma koflaške železnice.

Prijazni uslužbenci južne železnice na postaji v Ptuj. Neki gospod iz Savinske doline je došel dne 14. t. m. na postajo v Ptuj z brzovlakom ob 4. uri zjutraj po svojih trgovskih opravkih. Ker ni bil noben hotel v mestu tisti čas odprt, se je podal na postajo ter hotel tam v čakalnici počakati eno uro, da v mestu odprejo. Pa čujte! Ko odpre vrata v čakalnico III. razreda, zavpije takratni čuvaj: „Kdo si, marš ven, ako mi eno be-

sedo zineš in ne odideš, te udarim kot hudič!“ Gospod se je seveda na strašansko vpitje odstranil ter je zunaj po blatu in temi gazil do dneva v strahu, da ga ne zaloti oni kričač-čuvaj. Da se v 20. stoletju še najde taka surovina! — Kaj pa uprava južne železnice?!

Vodja celjske bolnišnice, znani zagrizeni nemškutar Smartschan, je zaradi zakonolomstva bil včeraj obsojen na 10 dni zapora ali 100 kron ter povrnitev vseh stroškov. Zahtevamo, da deželni odbor sedaj odločno napravi red na tem zavodu.

V Trbovljah je namesto odstopivšega župana g. Ferd. Roša je izvoljen za čas do prihodnjih volitev, ki so 10. decembra, dosedajni podžupan g. Gustav Vodušek.

Na prijateljski sestanek v Št. Vidu pri Grobelnem v gostilni g. župana Goleža se vabite v nedeljo popoldne dne 24. t. m. Zveze od vseh strani ugodne. Kapljica izborna. Celjani, Šentjurčani, Ponikvjlani in Šmarčani — na svidenje!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Gosp. Jože Kregar, tam. posestnik, nas pooblašča javno izjaviti, da on ni in noče biti odbornik po župniku osnovanega kat. izobr. društva. Župnik ga je brez njegove vednosti v odbor privzel. On ostane pristaš narodne stranke. Tudi svojih otrok ne pušči več v župnišče. Toliko v vednost na mnoga tozadevna vprašanja.

Narodna dolžnost vsakega Slovenca je zahajati k sledečim trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem in denarnim zavodom!

Brežice:

Trgovina z mešanim blagom:
Boecio Josip, Uršič in Lipej.

Bizeljsko:

Trgovina z mešanim blagom in vinom:
Frece Martin.

Celje:

Trgovine z manufakturnim blagom:
R. Stermecki, Karol Vanič.

Trgovina s papirjem: Zvezna trgovina.

Trgovine s specerijskim blagom:
Kolenc Anton, Pečnik Franc.

Trgovina z mešanim blagom:
Franjo Karlovšek.

Trgovina s steklom: Strupi Franc.

Trgovina z žganjem: Diehl Robert.

Brivnice: Anderwald Rad., Kapus Ivan.

Čevljarski mojster: Kolšek Martin.

Fotograf: Pick Viljem.

Gostilne: „Skalna klet“, „Stadt Graz“, „Narodni dom“, Josip Sevcnikar, Lava pri Celju.

Ključavničar: Rebek Ivan.

Knjigoveznica: Zvezna knjigoveznica.

Krojaški mojstri: Zabukošek Josip, Hočevar Josip.

Mesarija: Stelcer Josip.

Modistinja: Pick Matilda.

Pekarija: Vošnjak Franc.

Slikar: Bevc Viktor.

Stavbeni podjetnik: Kukovec Vinco.

Tiskarna: Zvezna tiskarna.

Denarni zavodi: Južnoštajerska hranilnica in celjska Posojilnica v Narodnem domu, Zadržna Zveza v Celju, Lastni dom v Gaberju pri Celju.

Zavarovalna banka: „Slavija“, Ivan Likar, zastopnik.

I. češka zavarovalna družba: Alojzij Terček, zastopnik.

Gor. Radgona:

Denarni zavodi: Posojilnica v Gornji Radgoni.

Ivanjkovci:

Trgovina z mešanim blagom: Petovar Lovro.

Prijave sprejme „Slovensko trg. društvo v Celju“.

Kozje:

Umetni mlin in žaga: Maček Anton.

Mislinje:

Trgovina z mešanim blagom: Šalekar Martin.

Gostilna in lesna trgovina: Iršič Konrad.

Mozirje:

Izdelovatelj soda vode: Miklavc Anton.

Slovenjgradec:

Trgovina z mešanim blagom: Druškovič in Valenčak.

Sv. Miklavž pri Ormoži:

Trgovina z mešanim blagom: Oton Vrtnjak.

Sv. Frančišek (Ksaveri):

Trgovina z mešanim blagom: Sem Jakob.

Šmarje pri Jelšah:

Trgovina z mešanim blagom: Štupica Anton, Löschnigg Janez.

Denarni zavod:

Hranilnica in posojilnica v Šmarji.

Gostilna: Habjan Ivan.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Koncesijonirani izdelovatelj mlinov: Josip Čretnik.

Trbovlje:

Izdelovatelj harmonik in mlzar: Mervar Anton.

Krojač: Pinterič Niko.

Vransko:

Trgovina z mešanim blagom: Oset Franc.

Zdole:

Trgovina z mešanim blagom: Ivan Černoga.

Zibika, pošta Šmarje:

Trgovina z mešanim blagom in gostilna: Založnik Ivan.

Pozor! Dne 1. decembra koncert šent-pavelske godbe v Skalni kleti! Pozor!

MISLITE NA „NARODNO ZALOŽBO“!

Vljudno vabimo k pristopu k „Narodni založbi v Celju“. Deleži so po 100 K, 20 K, ali 10 K. Vsak narodnjak bodi član te zadruga. Pristopni list in pravila se vsakomur na njega željo vpošljejo.

Načelstvo „narodne založbe“.

Zadnja poročila.

Klerikalno junaštvo. Zaradi psovanja slovenskih deklet bi moral prihodnje dni odgovorni urednik „Slovenca“ Moškerc biti pred porotno sodnijo v Ljubljani. Mož je pobegnil — in ne vedo kam za njim. Tako je: kadar se gre za blatenje in psovanje, so klerikalci veliki junaki, ne pa tako, kadar treba svoje dejanje zagovarjati pred pravico. Ali je tako postopanje na korist veri ali ne, naj sodijo drugi!

Slovenski napredni dijaki na Dunaju so priredili v torek protestni shod v zadevi slovenskega srednjega šolstva in dogodkov na vsučiliščih v Gradcu in na Dunaju. Shoda so se udeležili poslanci Hribar, Strekelj in Roblek. Sprejela se je rezolucija proti delitvi I. drž. gimnazije v Ljubljani in za poslovenjenje vseh gimnazij na Kranjskem ter za oživetvorenje slov. srednjih šol na Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Poslanci „Zveze južnih Slovanov“ so obljubili, zadego spraviti potom nujnih predlogov v parlament.

Pri včerajšnjih občinskih volitvah v Gradcu iz 3. razreda so zmagali na celi črti soc. demokratični kandidati s 1300 proti kršč. socijalnim, ki so dobili največ po 506 glasov.

Dvoboj z bajoneti zaradi ljubice sta imela v torek v Veroni vojaka Santoro in Matera. Santoro je zaboden v pljuča, Matera pa v trebuh, da je izstopil drob.

Sv. Peter na Medv. selu. Fant Konrad Debelak, ki je pri ustanovnem shodu Gomilšekovega „katoliškega izobraževalnega društva“ gospodično Fünk z „biksom“ po licu namazal, je dobil pri okr. sodniji v Šmarju plačilo v obliki tritedenskega zavora. — Istočasno je tožil naš župan Čonč gđeno Fünk, ker se je baje o njem izrazila, da ni mož, ampak metla. Sodišče se ni moglo uveriti o krivdi in jo je oprostilo. — Z razsodbami župnik Gomilšek ni bil prav nič zadovoljen. Slab začetek „katoliškega izobraževanja“!

Madžari postajajo ponižni. Kakor prihajajo zadnje vesti iz Pešte, postajajo Madžari že nekoliko mehkejši. Predsednik ogrskega državnega zbora, Justh, se je odločno uprl nasilstvu, ki sta ga izvajala oba podpredsednika proti Hrvatom.

Zato so ga madžarski prenapetneži začeli ljuto napadati. Bilo je pričakovati že težke krize. — Sedaj je pa ministerski svet izjavil, da odobrava postopanje Justha; s tem je seveda obsodil postopanje obeh podpredsednikov in drugih šovinstov ter tako vsaj deloma odprl pot k morebitnemu sporazumu.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Na Jesenicah sta, kakor poroča „Slovenec“, obe slovenski stranki sklenili kompromis za občinske volitve.

Slovaški mučenik, župnik Hlinka, je bil obsojen „zaradi hujkanja proti državi“ (agitiral je namreč pri volitvah za slovaškega proti madžarskemu kandidatu!) na 2 leti ječe. Pred par dnevi je na Dunaju na nekem zborovanju govoril o trpljenju Slovakov na Ogrskem, potem je pa nastopil kazen.

Zaprl so v Trstu bivšega črnogorskega ministerskega predsednika Raduloviča na prošnjo črnogorske vlade. Črnogorska vlada ga dolži poskušane umora na knezu, da bi ga dobila v pest, ker Avstrija ne izroča političnih zločincev. — Ta aretacija je v zvezi z dogodki na Črnogorskem. Nastopila je nazadnjaška vlada, za katero pa stoji samo knez in policaji — na strani opozicije pa vse ljudstvo. Vse uglednejše rodoljube so zaprli — v svet pa pošilja knez vesti o zarotah in bombah, da bi opravičil svoje postopanje proti ljudem, ki ne odobravajo njegove nasilne vlade.

Kako se polnijo cerkve? Klerikalni list „Hrvatski dnevnik“ št. 253. z dne 6. novembra t. l. prinaša sledečo novico: „Velečastiti Jameson, rektor škofijske cerkve sv. Štefana v Tottenville (Zedinjene države) je izmislil nov način, s kojim privlači svet v cerkev. Napisal je namreč jako ganljiv roman, ki se vsako nedeljo zvečer namesto pridige v cerkvi čita.“ — To vest „katoliškega“ lista prinašamo brez komentarja!

Kletarski tečaji. Da se vinogradnikom — posebej seveda iz Kranjske — nudi prilika, se izobraziti teoretično in praktično v umnem kletarstvu, priredi c. kr. vinarski nadzornik Skalicky pri državni kleti v Novem mestu tekom prihodnjih zimskih mesecev več trodnevnih kmetijskih tečajev. Kdor bi se hotel udeležiti, se mora najkasneje do 25. nov. zgledati ali pismeno ali ustmeno pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Novem mestu.

Avstrijsko bojno brodovje bodo zopet pomnožili. V Trstu v ladjedelnici izdelujejo 3 nove bojne ladje; v Pulju spustijo v morje kmalu novo križarko, v Reki pa delajo torpedovke.

Med gradnjo se je zrušilo neko poslopje v Velikem Varadinu na Ogrskem. Zasulo je 30 delavcev.

Bivški laški minister Nasi — slepar. Pri obravnavi proti temu možu, ki se je vršila nedavno, se je dokazalo, da je Nasi izplačal od vsote 266.000 lir, ki jih je izkazal kot podpore učitelstvu, le 13.000 in da je 253.000 lir izginilo v ministrov žep.

Društvene vesti.

Društvo slov. odvet. in not. uradnikov s sedežem v Celju vabi k XI. rednem občnem zboru, ki se vrši dne 24. listopada 1907 ob 2. uri popoldne v pisarniških prostorih g. dr. J. Karlovškega, odvetnika v Celju. Vspored: 1. pozdrav predsednika, 2. čitanje zapisnika, 3. poročilo društvenega vodstva: a) tajnika, b) blagajnika in c) računskih pregledovalcev, 4. volitev odbora, 5. slučajnosti. Odbor.

Opomba: Pristop imajo le člani društva, ki se izkažejo z društvenimi izkaznicami.

Odsek žalskega „Sokola“ v Braslovčah vabi vljudno vse svoje člane in prijatelje Sokolstva na svoj II. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, t. j. dne 24. t. m. točno ob 8. uri popoldne v gostilni g. Vrankovič, po sledečem redu: 1. Prečitanje zapisnika ustanov. obč. zbora, 2. Poročilo tajnika in blagajnika, 3. Vpisovanje novih članov, 4. Volitev novega odbora, 5. Slučajnosti. Vabijo se vsi zavedni Braslovčani in Polzelani, da pristopijo k našemu društvu, to bo tem lažje, ker je zanaprej podporna članarina, glede na razmere za polovico nižanja; želeti je posebno, da se priklasi čim več izvršujočih članov.

„Šostanjska narodna godba“ priredi v nedeljo, dne 24. listopada 1907 v veliki dvorani hotela „Avstrija“ (Rajster) veliki koncert na lok. Po koncertu prosta zabava in ples. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K pa tudi 30 v.

Čitalnica v Slovenski Bistrici ima svoj letni občni zbor v nedeljo, 24. t. m. ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom.

Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 23. novembra 1907 ob 7. uri zvečer v gostilni gosp. Fr. Seršen-a se sledečim vspešnim: 1. Predsednikov pozdrav, 2. Tajnikovo poročilo, 3. Blagajnikovo poročilo, 4. Poročilo pevovodje in arhivarja, 5. Volitev novega odbora, 6. Slučajnosti. Opomba: Ako ne bi bil zbor ob 7. uri sklepčen, se vrši isti ob 8. uri zvečer pri vsakem številu udov.

„Bralno in pevsko društvo Maribor“ priredi dne 8. grudnia t. l. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru običajen Miklavžev večer. Kakor lansko leto se bode tudi letos uprizorila otroška igra, kajti ta večer moramo prepustiti majhnim diletantom. Ker je lansko Miklavžev večer tako dobro uspel, upamo, da tudi letos ne bomo zaostali in že sedaj opozarjamo slavno občinstvo, posebno rodbine, da se udeležijo z otroci te prireditve. Natančnejši vspešni objavimo pravočasno pozneje.

Slovensko akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu si je na svojem prvem občnem zboru dne 8. listopada izvolilo za zimski tečaj 1907/08 sledeči odbor: predsednik: iur. Konrad Šmid, podpredsednik: tehn. Fran Zupančič, tajnik iur. Fran Kostanjevec, blagajnik: iur. Mihael Stajko, knjižničar: tehn. Albert Poženel, gospodar: iur. Otmar Pirkmaier, odborov nam. iur. Rudolf Janežič, preglednika. med. Vinko Tajnšek, iur. Hinko Irgolič.

Oglasil družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vzbujajo čimdalje večjo pozornost. Tako postaja naša dična družba bolj in bolj znana slovenskemu občinstvu, sama pa si pridobiva novih prijateljev in gmetnih virov, da more tem uspešneje delovati v dosegu plemenitih svojih namenov.

Izkaz posredovalnice „Slov. trgov. društva v Celju“.

V službo se sprejme:
1. poslovodja mešane stroke, 1. knjigovodja in korespondent, 1. potnik proti proviziji, 7. pomočnikov mešane stroke, 1. pomočnik specerijske stroke, 1. pomočnik železnarske stroke, 1. pomočnik modne in galant. stroke, 4. prodajalke, 8. učencev.
Službo iščejo: 3. kontoristi, 4. knjigovodje, 3. potniki, 16. pomočnikov mešane stroke, 6. pomočnikov specerijske stroke, 4. pomočniki manufakturne stroke, 3. pomočniki železnarske stroke, 3. pomočniki modne in galant. stroke, 16. kontoristinj, 8. blagajničark, 6. prodajalke.
Posredovalnica deluje za delodajalce brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Izjava.

Jaz **Alojz Lašič**, posestnik v Moravcih h. št. 54, obžalujem popolnoma neosnovano obdolžitev g. **Andreja Vrabelj**, odvetniškega solistatorja in tržana v Ljutomeru, glede nameravane škode pri sestavku z njim sklenjene kupne pogodbe, ga prosim odpustitja in se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega zasledovanja in me obvaroval pred zasluženim sodnijsko kaznijo.

Savinska posojilnica

Žalec

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

sprejema in obrestuje hranilne vloge počenši s 15. nov. 1907

po 5%

Ravnateljstvo.

Rojaki! Družba sv. Cirila in Metoda je vseslovenska družba, uvažujemo vsi njeno korist, podpirajmo jo vsak po svojih močeh. Družbine publikacije naj ne bodo glas vpijočega v puščavi!

Za družbo sv. Cirila in Metoda narodni davek. Oglašilo se je že večje število rodoljubov z zagotovilom, da bodo pošiljali družbi sv. Cirila in Metoda do preklica redno mesečno 1 K. Tozadevne nabiralne pole so že v tisku in se bodo kmalu razposlale širom domovine. Nadejamo se, da ga ni na „Slovenskem“ zavednega rodoljuba, čegar ime bi ne bilo zabilježeno na teh nabiralnih polah.

Listnica uredništva.

Št. Peter, Hajdina pri Ptaju, Gornjigrad, Sv. Križ, Pišce, Sv. Lenart: Danes popolnoma nemogoče. Pride vse na vrsto! Pozdrav!

Lepo posestvo v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrt ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 10 oralov njiv, travnikov in gozda, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom se proda ali skupno ali na drobno. Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugo obrt. Zraven je tudi hmeljišče z 2500 sadeži in brajda. Popraša se naj pri posestniku Mihaelu Cestniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 56. 213 6-1

Slovo! Vsem prijateljem in znancem, osobito bratom Sokolom v Gornji Sav. dolini kličem ob priliki odhoda iz Mozirja krepak NA ZDAR! **Slavoj Krajgheř.**

!Pozor!
Narodne godbe

Po jako nizki ceni se prodajo jako malo in tudi nič rabljena godala v najboljšem stanju. Godalo C-klarinet granidl les, novo srebro, klopke 12, Es-klarinet ravno tako 12 klopke, C ali B Piston kratek, čisto nov, B Trompeta, jako kratku obika, F-Bass posavna skoro čisto nova, I B-Bariton 4 mašini jako dobro ohranjen, I Violine z najboljšim glasom in I kitara 6 strun. Cene so tako nizke, da mora biti vsakter zadovoljen. — Več se izve v upravnistvu „Narodnega Lista“. 215 2-1

Trgovci pozor!
Trgovina

z mešanim blagom v Slov. gor. edina poleg celkve in šole se da z blagom vred takoj v najem. **Kraj se izve pri UREDNIŠTVU.** 206 2-2

Ljutomerčana

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja raznih letnikov ima **veliko množino** po nizkih cenah **na prodaj**

Kletarsko društvo v Ormoži.

Službo išče
absolvent

štaj. dež. kmetijske šole, Gradec, zaradi prakse na večjem posestvu za dogovorjeno plačo. Vajen je v vseh strokah kmetijstva, kakor tudi večš slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravništvo „NARODNEGA LISTA“ pod Ekonom šte. 888: 210 3-2

Izjava.

Podpisani izjavljam s tem, da se ne pečam več z gačenjem in prepariranjem živalij ter tudi ne sprejemam več z to svrho meni vposlanih predmetov.

Rudolf Božič, Griže pri Ceju.

Podpisani Anton Vidmajer obžalujem, da sem dne 13. okt. 1907 v Sekuličevi gostilni v Celju razžalil g. Martina Pust in preklicujem svoje besede kot neresnične.

Anton Vidmajer.

Celje, dne 18. nov. 1907.

198

Pristnega

Ljutomerčana

lastnega pridelka letnika 1906 in 1907 prodaja od 60 l naprej liter po 52 do 64 vin.

Ivan Kočevar v Središču,
pošta in železn. postaja Središče.

10-3

Zahvala.

Ganjena povodom bolezni in smrti najnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Franc Peklar-ja
župana itd.

izrekava tem potom najsrčnejšo zahvalo v prvi vrsti preč. gg. duhovnikom, slav. gasilnim društvom iz Trbovlj, Hrastnika in Dola, gg. pevcem, vsem darovateljem prelepih vencev in slednjič vsem, ki so pokojnika spremljali k zadnjemu počitku. Posebno pa se še zahvaljujeva preč. g. župniku Antonu Veterniku za ganljiv nagrobni dvor. 212

DOL PRI HRASTNIKU, dne 14. novembra 1907.

Berta Peklar.

Franc Peklar.

Kdor želi kupiti uro, srebrnino ali zlatnino, naj se obrne na največjo in najcenejšo tvrdko

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika izber **očal, naočnikov,** zdravniških in drugih **termometrov, barometrov, tehtnic** za vino, mošt, žganje itd. Prosim, **oglejte** si mojo trgovino in zalogo.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Naročite cenike, katere razpošiljam
zastonj in poštne prosto. 26-9

Točna postrežba! Nizke cene!

Zadruga Lastni dom

naznanja, da je prilagodila svoja pravila tako, da izvršuje sedaj poleg stavbenih tudi druga kreditna opravila, kakor vsaka

hranilna in posojilna zadruga.

Zaradi tega je uredila svoje poslovanje tako, da sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun, ali na vložne knjižice, daje posojila, pomaga kupovati hiše, zemljišča i. t. d., i. t. d.

Hranilne vloge obrestuje stalno po 5%

od dneva vložitve do dneva vzdiga

ter plačuje rentni davek za vlagatelje sama iz svojega.

Zadruga je upeljala tudi hišne hranilne nabiralnike: kdor napravi temeljno vlogo vsaj 5 K, dobi v porabo brezplačno tak nabiralnik, katerih vlagatelji že mnogo posedujejo.

Natančna pojasnila se dobijo lahko vsak dan pri udih načelstva, zlasti pri blagajniku.

Pisarna se nahaja sedaj v Celju, Schillerjeva cesta št. 3, I. nadstropje.

Načelstvo

Zadruga Lastni dom v Gabrju pri Celju,
reg. št. zadr. z om. zav.:

Dr. V. Kukovec, predsednik, **Iv. Rebek,** podpreds., **Franjo Jošt,** blagajnik, **dr. Ant. Božič,** dr. Jos. Karlovšek, Fr. Pušnik, Al. Terček, udje načelstva.

Pšenico kupuje po najvišji ceni
Alojz Kupec, mlinar
v St. Lovrencu, p. Sv. Pavel
pri Preboldu. 162 17-9

Darujte za Narodni sklad!

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolo- nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelj- stvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitnin- ske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatte vreče vseh velikosti po origi- nálnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete. (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 21

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Vabim na

Martinovo veselico

ki se vrši v soboto 23. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni

pri „**DIVJEM MOŽU**“ („zum WILDEN MANN“)

v Spodnji Hadinji pri Celju.

Peter Spreitz, gostilničar. 188 1

Pozor!

Priporočam svojo izvrstno **slivovko**, rum, likerje kakor sploh vse **špirituoze** po najnižjih cenah. Pri odjemu **300 litrov** pošljem **sod franko**.

M. STERMAN, zastopnik pivovarne bratov Reininghaus, Radgona. 2222

(205) 2-2

SVARILO

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno in na **R. STERMECKI, CELJE** debelo založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup neprisiljen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

Svoji k svojim!

187 16-10

Svoji k svojim!

Franjo Bureš

urar, očalar in **v Mariboru** zlatinar

Tegetthofova ulica št. 33.

priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrst- nih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvrše.

Zahtevajte v vseh tobakarnah!

Slovenci!

Zahtevajte v vseh prodajalnah!

Kupujte samo cigaretni papir in svalčične storžke izborne kakovosti

Cirila in Metoda

od katerega ima družba sv. Cirila in Metoda določene odstotke.

Edina zaloga za Spodnje Štajersko: „**ZVEZNA TRGOVINA**“ v Celju. 148 21-10

TOMAŽEVA ŽLINDRA

Pazite na zvezdno znamko ter varujte se manj vrednega izdelka.

je **najcenejši** in dokazano **najboljši umetni gnoj**, ki vsebuje fosforovo kislino; poraben za vsako vrsto rastlin in za vsako zemljo iz **tovaren za Tomasov fosfat v Berolinu**.

Glavni zastopnik za Spodnje Štajersko je trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

„**MERKUR**“ **P. Majdič** Celje.

Ceniki in poučni spisi zastoj.

Kdor naroči cel vagon, dobi posebni popust.

Kdor gnoji s Tomazevo žlindro naj rabi tudi zraven **kalijevo sol ali kajnit** ki se dobi po najnižji ceni v trgovini z železnino „**MERKUR**“ **P. Majdič, Celje**

Gnojenje z umetnim gnojem se dvojno povrne, to pričajo dokazi. Ceniki in poučni spisi zastoj.